

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z GEOGRAFII

W

Zespole Szkół im. K.K. Baczyńskiego w Dąbrowie Tarnowskiej

1. Podstawa prawna:

Przedmiotowe zasady oceniania opracowano na podstawie:

- Realizowanych programów nauczania geografii w zakresie podstawowym i rozszerzonym dla liceum ogólnokształcącego i technikum oraz szkół branżowych
- Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania
- Statutu Zespołu Szkół im. K. K. Baczyńskiego w Dąbrowie Tarnowskiej
- Podstawy programowej przedmiotu: geografia

2. Ogólne zasady i kryteria oceniania:

- Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami PSO, WSO.
- Ocenie podlegają wszystkie formy aktywności ucznia.
- Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych. Wszystkie prace pisemne są archiwizowane -każdy nauczyciel przechowuje prace swoich uczniów do rozpoczęcia kolejnego roku szkolnego.
- Poprawione prace są udostępniane uczniom na lekcji, podczas której nauczyciel omawia sprawdzian.
- Jeśli uczeń jest nieobecny, praca jest udostępniana w czasie konsultacji/ w terminie ustalonym przez nauczyciela. Na wniosek rodziców/opiekunów prawnych ucznia sprawdzone i ocenione prace kontrolne są udostępniane do wglądu podczas wywiadówek i konsultacji.

3. Priorytety oceniania w geografii.

Edukacja geograficzna stwarza uczniowi możliwość do:

- zrozumienia otaczającego nas świata i poruszania się w przestrzeni geograficznej, przygotowania do przemian społecznych, gospodarczych i politycznych zachodzących w regionie, kraju i na świecie,
- kształtowania postaw ludzi otwartych, aktywnych, tolerancyjnych i twórczych,
- świadomego podejmowania decyzji.

Ocenie podlegają kluczowe kompetencje w edukacji geograficznej, za które uznaje się:

- czytanie mapy różnej treści,
- wyjaśnianie prawidłowości występujących w cyklach astronomicznych, geograficznych, społecznych i gospodarczych,
- umiejętność posługiwania się przyrządami i modelami geograficznymi,
- umiejętność dokonywania planowanych oraz systematycznych obserwacji,
- umiejętność odczytywania i wykorzystywania oraz sporządzania dokumentacji geograficznej,
- umiejętność dokonywania obliczeń,
- umiejętność posługiwania się słownictwem, terminologią i symboliką geograficzną,
- wartościowanie działalności człowieka w środowisku przyrodniczym,
- ćwiczenia z materiałami kartograficznymi.

4. Metody i narzędzia oceniania:

Ocenianiu podlegają:

- a) wiadomości –uczeń wie i rozumie;
- b) umiejętności – uczeń potrafi;
- c) postawy – zaangażowanie w proces uczenia się.

Narzędzia kontroli:

- pisemne prace kontrolne lub testy- przeprowadzone po zakończeniu każdego działu lub kilku działów, zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela w ciągu dwóch tygodni,
- kartkówki obejmujące nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne, nie muszą być poprzedzane wcześniejszą zapowiedzią,
- odpowiedzi ustne dotyczące materiału z trzech ostatnich lekcji,
- zaangażowanie ucznia podczas lekcji (samodzielne przygotowywanie zagadnień, praca w grupach, korzystanie z różnych źródeł informacji),
- prace domowe – obowiązkowe i dodatkowe,

- formy pracy twórczej w domu – prace dodatkowe, schematy, plansze, referaty przygotowywane w domu i wygłaszane na lekcji lub sprawdzane przez nauczyciela, prezentacje,
- udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych,
- postawy ucznia w procesie edukacyjnym.

Obowiązują następujące progi uzyskania poszczególnych ocen z prac pisemnych- sprawdzianów i kartkówek:

Ocenianie wg skali procentowej w WSO

0-40%	Niedostateczny (ndst)
41%- 55%	Dopuszczający (dop)
56%- 70%	Dostateczny (dst)
71%- 85%	Dobry (db)
86%- 100%	Bardzo dobry (bdb)
> 100%	Celujący (cel), gdy w treści sprawdzianu pojawiły się zadania wykraczające poza materiał, a obowiązkowe zostały wykonane prawidłowo

Nauczyciel zastrzega sobie prawo do dokonania zmiany wskaźnika przeliczenia punktacji przy poprawie kartkówki itp., jednak każdorazowo informuje o tym uczniów.

Wymagana ilość ocen:

proponowana:

przy 1-2 godz. w tygodniu – min. 3 oceny

przy 3 godz. w tygodniu – min. 4 oceny

przy 4 godz. w tygodniu – min. 5 ocen

przy 5 i więcej godz. w tygodniu – min. 6 ocen

Ocenie powinny podlegać co najmniej dwie formy aktywności ucznia (np. sprawdzian i kartkówka lub odpowiedź ustna)

Oceny wpisywane w e-dzienniku są opisane kategorią, datą, hierarchią, tematyką;

“nb” jako informacja o nieprzystąpieniu do sprawdzianu/kartkówki itp.

Systematyczna kontrola osiągnięć ucznia obejmuje:

- znajomość i rozumienie zagadnień omawianych na lekcjach,
- analizę przyrostu wiedzy,
- stosunek uczniów do przedmiotu,
- aktywność na lekcjach,
- systematyczność, obowiązkowość i dokładność pracy.

Proponuje się sprawdzanie stopnia spełnienia wymagań, uwzględniające m.in.:

- w wypowiedzi ustnej: precyzję wypowiedzi, poprawność językową, poprawność merytoryczną, wyczerpanie zagadnienia, puentę wypowiedzi;
- w sprawdzianach pisemnych: poprawność rozwiązania zadania, logiczność wypowiedzi, poprawność zastosowanej metody do rozwiązania zadania, zgodność odpowiedzi z pytaniem;
- ocenianie pracy ucznia na zajęciach terenowych na podstawie m.in. sporządzonych notatek, wykonanych schematów, modeli, opracowań statystycznych, określenia relacji między elementami środowiska czy też zebranych informacji;
- w monografiach, portfolio czy innych wypowiedziach pisemnych – zgodność z tematem, logiczny układ pracy, poprawność językową i merytoryczną, przygotowanie bibliografii, estetykę pracy;

- podczas pracy w grupie – m.in. podział pracy zgodny z potrzebami uczniów, sposoby podejmowania decyzji, współdziałanie w grupie, postawę podczas pracy, formę prezentacji wyników pracy.

Ocenianie ma też za zadanie motywowanie uczniów do dalszej pracy, uczenia się i rozszerzania wiedzy. Zakres treści poddawanych kontroli nie powinien być większy niż zakres materiału nauczania.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania oraz: nie radzi sobie ze zrozumieniem najprostszych pojęć i terminów geograficznych, nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela wykonać najprostszych ćwiczeń i zadań, nie wykazuje najmniejszych chęci współpracy w celu uzupełnienia braków oraz nabycia podstawowej wiedzy i umiejętności.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który posiada wiadomości i umiejętności umożliwiające rozumienie podstawowych procesów zachodzących w środowisku, potrafi wykonywać proste zadania z życia codziennego.

Wymagania podstawowe na **ocenę dostateczną** są wyznaczone przez główne cele programu nauczania. Uczeń posiada podstawowe wiadomości i umiejętności, rozumie najważniejsze, stosunkowo łatwe do opanowania zagadnienia. Zdobyte wiadomości i umiejętności ucznia są niezbędne do kontynuowania nauki, są też użyteczne w życiu.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności. Potrafi dostrzec zależności przyczynowo- skutkowe. Uczeń posiada wiadomości i umiejętności umiarkowanie trudne do opanowania, przydatne, ale nie niezbędne w dalszej nauce, użyteczne w życiu.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który w stopniu wyczerpującym opanował materiał podstawy programowej. Samodzielnie interpretuje problemy i procesy zachodzące w przyrodzie. Wykorzystuje różne źródła informacji oraz wiedzę z różnych dziedzin nauki. Wiadomości i umiejętności ucznia obejmują zagadnienia trudne do opanowania, twórcze poznawczo.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który potrafi wykorzystać wiedzę zaczerpniętą z różnych źródeł informacji. Samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania. Biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych.

Odpowiedzi ustne:

-zakres treści dotyczy do trzech ostatnich tematów

-w przypadku lekcji powtórzeniowej zakres treści obejmuje cały dział programowy

Kryteria oceniania odpowiedzi ustnych:

celujący

-odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, wykracza poza obowiązujący program, zawiera treści nadobowiązkowe, własne przemyślenia,

bardzo dobry

- odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi

dobry

- odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia

dostateczny

- uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe

dopuszczający

-wymagana jest niezbędna wiedza, konieczna z punktu widzenia realizacji celów przedmiotu, możliwe są liczne błędy merytoryczne jak i w sposobie jej prezentowania, uczeń zna podstawowe fakty i przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi

niedostateczny

- odpowiedź nie spełnia wymagań na ocenę pozytywną.
Waga oceny z odpowiedzi ustnej 1.

5. Szczegółowe zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów:

- a) Nauczyciel informuje ucznia o wymaganiach z przedmiotu – przedstawia cały PZO na pierwszej lekcji geografii w danym roku szkolnym oraz wymagania na poszczególne stopnie szkolne.
- b) Uczeń otrzymuje oceny za realizację wymagań edukacyjnych, które zostały określone i podane przez nauczyciela na początku roku szkolnego.
- c) Uczeń oceniany jest za swoje osiągnięcia – wiedzę (rozumie treści, trafność wypowiedzi oraz kulturę przekazywania wiadomości), umiejętności (stosowania zdobytej wiedzy), odrabianie prac domowych, postawy: aktywność, kreatywność, zaangażowanie w pracę na lekcji (postawę na lekcji, projekty, praca indywidualna, praca w grupach itp.)
- d) Uczeń jest zobowiązany do noszenia podręcznika na każdą lekcję oraz zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń (jeśli jest wprowadzony); brak podręcznika (1 na dwoje uczniów), co uniemożliwia przeprowadzenie lekcji (tematu), jest równoznaczny z nieprzygotowaniem ucznia do lekcji.
- e) Uczeń ma prawo raz w semestrze zgłosić na początku lekcji, że jest nieprzygotowany do lekcji (przy 1 godzinie tygodniowo) lub 2 razy w semestrze (przy 2 lub 4 godzinach tygodniowo), bez podawania powodów, ale nie dotyczy to lekcji powtórzeniowych, sprawdzianów zapowiedzianych z minimum tygodniowym wyprzedzeniem; nieprzygotowanie w dzienniku odnotowywane jest jako „np”.
- f) Ćwiczenia w zeszycie ćwiczeń z przerobionego tematu na lekcji uczniowie wykonują samodzielnie w domu, jeśli nie zostały wykonane na lekcji.
- g) Nauczyciel ma prawo przerwać pisanie pracy uczniowi lub całej klasie, może wystawić ocenę niedostateczną, jeżeli w trakcie pracy klasowej, sprawdzianu, testu lub kartkówki ma miejsce złamanie regulaminu (np. korzystanie z niedozwolonych źródeł – praca niesamodzielna), która nie podlega poprawie.
- h) Na lekcji obowiązuje zakaz używania telefonów komórkowych i innych urządzeń telekomunikacyjnych.
- i) Sprawdziany są obowiązkowe. Nauczyciel zapowiada je co najmniej tydzień wcześniej, wpisuje do dziennika, omawia z uczniem ich zakres i kryteria wymagań. Jeżeli uczeń opuścił sprawdzian z uzasadnionych przyczyn, ustala z nauczycielem ponowny termin (nie dłuższy niż 2 tygodnie od powrotu do szkoły). W przypadku, gdy uczeń nie pisał sprawdzianu z nieuzasadnionych powodów, pisze go na pierwszej lekcji, na której jest obecny. Jako informacja o nieprzystąpieniu do sprawdzianu lub kartkówki w dzienniku zapisuje się „nb” lub 0. Oceny wpisuje z wagą 2.
- j) Uczeń ma prawo do poprawy oceny ze sprawdzianu w ciągu 2 tygodni od daty zapoznania ucznia z oceną, po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem terminu i formy poprawy (poprawa sprawdzianu obejmuje ten sam zakres wiedzy o takim samym stopniu trudności jak sprawdzian). Uczeń ma obowiązek poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu w 2 tygodni od rozdania prac. Za datę otrzymania oceny przyjmuje się wpis do e-dziennika. Ocenę uzyskaną z poprawy wpisuje się dzienniku obok oceny uzyskanej poprzednio (wziętej w nawias).
- k) Krótkie prace pisemne (kartkówki 15-20min.) mogą być niezapowiedziane. Kartkówki obejmują materiał z max 3 ostatnich lekcji i wpisujemy je z wagą 1.
- l) Po dwóch tygodniach od napisania pracy pisemnej (sprawdzian, kartkówka) nauczyciel powinien oddać sprawdzoną pracę uczniowi (z wyjątkiem przerw świątecznych i ferii oraz usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela). Nauczyciel nie może przeprowadzić następnej pracy pisemnej, jeśli nie zwrócił ocenionej poprzedniej pracy.
- m) Ocenie będą podlegały także ustne odpowiedzi ucznia – z zakresu od 1-3 lekcji (zakres podobny jak przy kartkówkach).

n) Celem uniknięcia niesamodzielności prac pisemnych wyklucza się możliwość używania pióra/długopisu zmywalnego.

o) Prowadzenie zeszytu przedmiotowego (zeszytu ćwiczeń) jest obowiązkowe. W przypadku nieobecności na lekcji, uczeń ma obowiązek uzupełnić notatki i wykonać pracę domową. Sposób prowadzenia zeszytu jest indywidualną sprawą ucznia.

p) Aktywność na lekcji jest oceniana za pomocą plusów i minusów. Zgromadzenie pięciu plusów odpowiada ocenie bardzo dobrej, a 5 minusów ocenie niedostatecznej.

r) Opracowanie referatu polega na jego przygotowaniu i prezentacji (wygłoszeniu, a nie odczytaniu).

s) Każda ocena wystawiana przez nauczyciela jest jawna i na prośbę ucznia uzasadniona. Oceny otrzymane przez ucznia są wpisywane do dziennika, a na prośbę ucznia lub jego rodzica wpisywane również do zeszytu.

t) Oceny semestralna i końcowo - roczna wystawiane są na podstawie wszystkich ocen cząstkowych i nie są ich średnią arytmetyczną. Na koniec semestru nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych.

u) W razie kłopotów z opanowaniem wiadomości i umiejętności uczeń może zwrócić się do nauczyciela o pomoc. Jeżeli będzie to konieczne, wspólnie ustalą program wspomagający.

w) Uczniowie z opinią Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej mają odpowiednio dostosowany poziom wymagań edukacyjnych.

6. Zasady wystawiania oceny śródrocznej i rocznej (Statut Szkoły Rozdz. 8)

-ocenie okresowe i roczne powinno być dokonane na podstawie zapisu w Statucie Szkoły (paragraf 47, 48 i 49),

-Na miesiąc przed roczną klasyfikacją nauczyciele są zobowiązani do poinformowania uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o proponowanych ocenach.

7. Warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana – zgodnie ze Statutem Szkoły.

8. Egzamin poprawkowy (Statut Szkoły §51)

Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał ocenę niedostateczną z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może zdawać egzamin poprawkowy;

Uczeń, który otrzyma na egzaminie poprawkowym roczną ocenę niedostateczną nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej (z zastrzeżeniem § 46 ust. 8).

9. Zasady nieklasyfikowania ucznia.

W razie opuszczenia przez ucznia ponad 50% obowiązkowych zajęć, nauczyciel może go nie klasyfikować. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny (§49 Statut Szkoły).

10. Postępowanie przy zgłoszonych zastrzeżeniach do rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.

Wynika z WSO (Statut Szkoły).

11. Postanowienia końcowe.

PZO z geografii są integralną częścią Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania. Wszystkie sprawy nie ujęte w przedmiotowych zasadach oceniania rozstrzygane będą zgodnie ze Statutem Szkoły.

Przedmiotowe Zasady Oceniania podlegają ewaluacji.

Opracował Zespół przedmiotowy z geografii w ZS im. K. K. Baczyńskiego w Dąbrowie Tarnowskiej